

[Hans Hansen (Rørby).]

Ved første Behandling af den nugældende Lov i December 1931 fremsatte det ærede Medlem Hr. Pürschel nogle overordentlig rigtige og forstandige Udtalelser om Ejendomsretten til saadanne Værdier og Rigdomskilder og om, hvordan Retten til at udnytte og bruge disse Værdier maa forstaaes. Det ærede Medlem Hr. Pürschel citerede her kendte danske Jurister som Professor Matzen og Professor Vinding Kruse og ogsaa baade tyske og sovjetrussiske Lovbøger for at give sine Betragtninger Vægt. Ejendomsretten for den enkelte Borger til det, der findes i Naturen saavel som i Jordens Skød, kan ikke virkelig begrundes eller forsvares paa anden Maade, end at den kun kan gaa til den Grænse, som andre Medborgeres lige store Ret betinger. Dette i Loven fastlagte Princip er uimodsigelig rigtigt, og det er rigtigt, selv om det ikke havde været fastsat i en Lov. Den samme Betragtning med Hensyn til Værdier i Danmarks Undergrund, der i Februar 1932 har faaet Lovsform, burde ogsaa gælde og være lovfæstet for Jordens Overflade, hvortil Ejendomsretten heller ikke retsmoralsk kan begrundes paa anden Maade end den, det ærede Medlem Hr. Pürschel anvendte. At der kan være rent praktiske Vanskeligheder at overvinde ved en saadan Lovgivning om, at Jorden og dens Rigdomskilder skal tilhøre Staten eller hele Folket, er en Sag for sig, og det ligger ikke for i Dag.

Det siger sig selv, at naar der lovgives paa et saa nyt Omraade som her, kan der opstaa en Risiko for, at Loven bliver ufuldkommen i første Omgang, og der er derfor ikke noget mærkeligt i, at der tre Aar efter Lovens Vedtagelse fremkommer et Ønske fra Statsministeren om et Lovforslag som det foreliggende om Tillæg til Loven af 1932. Det, der her er fremsat Forslag om, er, som det fremgaar af Lovforslagets § 1, at den Fortrinsret, der er Tale om i Lovens § 2 til Opnaaelse af Bevilling til Efterforskning og Indvinding af Raastoffer, skal begrænses.

Jeg kan ikke se andet, end at man helt forflygtiger denne Fortrinsret. Naar man her fastsætter en to Maaneders Frist fra sidste Indkaldelse for ikke at fortabe sin Ret, og naar det kun er rent undtagelsesvis, at man noget Sted paa det nuværende Tidspunkt kan have grundet Formodning om, at der findes Salt, Olie eller Gas under den Jord, som Skødehaveren ejer, og naar det endnu mindre paa det nuværende Tidspunkt vil være let for den enkelte inden

for en ansat Frist at skaffe Kapital til at foretage det fornødne for at opfylde de i sidste Stykke af § 1 fastsatte Betingelser saavel som at skaffe den økonomiske Garanti — saa kan man vist roligt gaa ud fra, at den enkelte Skødehaver, selv om han havde været opmærksom paa den i § 1, 1ste Stykke, omhandlede Bekendtgørelse og gjort sine Krav om Fortrinsret gældende, alligevel vil tage sin Ret.

Nu vil jeg straks sige, at jeg heller ikke betragter Ejendomsretten til Jorden som et Himmelsbrev fra Skaberen; kun Ejendomsretten til det, som den enkelte selv har skabt, kan man begrunde som urørlig — det gør man for øvrigt ikke i den nuværende Lovgivning; Jorden og dens Rigdomskilder kan hele Folket aldrig tabe sin Ejendomsret til. Men det forekommer mig, at naar man som her — som det ogsaa er anført i Bemærkningerne, og som det fremgaar af den højtærede Statsministers Fremsættelsestale — af Hensyn til en Enkeltmand vil skabe et faktisk Monopol til Efterforskning og Indvinding af Raastoffer i Danmarks Undergrund, er dette en meget farlig Vej at slaa ind paa. Der er vel ingen, der endnu ved, om der virkelig kan findes værdifulde Raastoffer i Danmarks Undergrund, men der er meget, der kunde tyde paa, at Mr. Ravlin fra Miami og de, der muligvis staar bag ham med Kapital, kan have en Formodning om, at der kan findes noget værdifuldt, som de nu for alle Eventualitetens Skyld ønsker et rent Monopol paa i 50 Aar. Hvis et saadant Monopol opnaas, ja, saa vil jeg gerne fremsætte det Spørgsmaal: Har vi saa nogen som helst Garanti for, at hvis man finder noget, kommer dette ogsaa frem? Kunde man ikke være interesseret i, at f. Eks. Olien ikke kom frem paa Markedet og konkurrerede med andre Monopoler, som muligt den Kapital, der staar bag ved Mr. Ravlin, ogsaa er interesseret i? Det kunde meget vel tænkes, at et Monopolselskab kunde være interesseret i noget i den Retning.

Jeg tror, at det er meget farligt at udelukke Konkurrence her. Der er talt saa meget om Udstrømning af Gas i Vendsyssel, i Aalbækbugten og ved Skagen; jeg ved ikke, hvor meget det betyder, men det er vist rigtigt, at Udstrømning af Gas er et af de Tegn, hvorpaa man i Oliefelterne bedømmer, om der overhovedet findes Olie i Jorden. Jeg tror, at i hvert Fald maa der holdes en Mulighed aaben for en Konkurrence til Efterforskning og Indvinding, og jeg ser ingen anden Mulighed for,